

מערך שיעור

ריבית - ערך הזמן של הכסף

שכבת גיל: כיתות ט

ציר מוביל: השקעות - בין סיכוי לסיכון (ציר רביעי)

נושא השיעור: ריבית - משמעות וחשובים. הבנת מושג הריבית היא אבן יסוד בחינוך הפיננסי עבור תלמידי כיתה ט', הנמצאים בנקודת התפר שבה הם מתחילים לקבל החלטות כלכליות ראשונות. מטרת המערך היא להפוך מושג כלכלי מופשט לכלי עבודה יומיומי, המעניק לתלמידים חשיבה ביקורתית לזיהוי העלות הסמויה שמאחורי הבטחות ל"תשלומים נוחים" ולהבנה כיצד כסף יכול לעבוד עבורם דרך חיסכון. המערך שם דגש על **תרגול אקטיבי** של חישובי ריבית מה שממחיש לתלמידים את הפער האמיתי בשקלים בין הלוואה לחיסכון ומקנה להם כלים פרקטיים.

מושגים מרכזיים: ריבית, ערך הזמן של הכסף, ריבית זכות, ריבית חובה, חיסכון ופיקדון, ויתור, דחיית סיפוקים, אפקט כדור השלג, הלוואה, משיכת יתר (מינוס), עסקת תשלומים, סיכון, אשראי, קרן, אחוז ריבית, ריבית דריבית, ריבית פשוטה, סכום התשלום, סכום ההחזר.

מיומנויות מרכזיות:

חשיבה ביקורתית: ניתוח הפערים בין הצעות שיווקיות לעלות האמיתית של הכסף, והבנת פערי הכוחות מול הגופים הפיננסיים.

אוריינות מידע: עיבוד נתונים וביצוע חישובי ריבית המתרגמים את המושג "ערך הזמן של הכסף" לצרכנות מודעת ונבונה.

התנהלות חברתית: פיתוח מסוגלות, יכולת דחיית סיפוקים ואסרטיביות צרכנית מול פיתויי אשראי וגופים מסחריים.

ערכים מרכזיים:

אחריות אישית: לקיחת בעלות על החלטות כלכליות והבנת ההשלכות ארוכות הטווח

איפוק ודחיית סיפוקים: התמודדות עם תרבות ה"כאן ועכשיו"

עצמאות וחירות: שאיפה להתנהלות מתוך שליטה אקטיבית בכסף ועמדת כוח

מודעות צרכנית: התנהלות מתוך פקיחת עיניים, חיפוש האמת והעלות הנסתרת שמאחורי המספרים, והימנעות מעיוורון מול פיתויים מסחריים.

משך זמן משוער: 45 דקות

קישור למצגת המלווה את השיעור: [\(קישור למצגת\)](#)

שם כותב השיעור: פריאל מסאד

מטרות השיעור:

- התלמידים **יבינו** את המושג "ריבית" כביטוי לערך הזמן של הכסף
- התלמידים **יבחינו** בצורה ברורה בין ריבית זכות (המהווה תגמול ורווח על חיסכון ודחיית סיפוקים) לבין ריבית חובה (המהווה קנס ועלות על הלוואות וצריכה מיידית).
- התלמידים **יכירו** סיטואציות יומיומיות מהחיים האמיתיים שבהן הם ומשפחותיהם פוגשים את הריבית (כגון משיכת יתר בבנק, עסקאות תשלומים בכרטיס אשראי וחסכונות).
- התלמידים **יזהו** את העלות הכלכלית הסמויה שמסתתרת מאחורי הצעות מסחריות מפתות כמו עסקאות אשראי ו"תשלומים נוחים".
- התלמידים **יישמו** חשיבה צרכנית ביקורתית ויפתחו אחריות אישית לקראת קבלת החלטות כלכליות עתידיות.

עזרים לשיעור

עזרים : מחשב, רמקול, מקרן, דפי עזר

[קישור לסרטון "מהי ריבית" מד דופק פיננסי \(בנק שיראל\)](#)

[ריבית פשוטה - מד דופק](#)

[ריבית דריבית - מד דופק](#)

מערך השיעור

פתיחה - ריבית היא הזמן של הכסף (8 דקות)

הגדרה: מה זה ריבית בעצם? תחשבו על זה ככה: כסף יכול "לעבוד" או "לנוח". כשיש לכם כסף היום, אתם יכולים לעשות איתו דברים עכשיו – לקנות משהו או לחסוך אותו כדי שידל. אם מישהו מבקש מכם להלוות לו את הכסף הזה לתקופה, הוא בעצם לוקח מכם את "הזמן" שבו הכסף יכול היה לעבוד בשבילכם. בגלל שאתם מוותרים על הזמן הזה (ועל האפשרות להשתמש בכסף), מגיע לכם פיצוי. הפיצוי הזה נקרא "ריבית". במילים פשוטות: ריבית היא המחיר שאנחנו משלמים (או מקבלים) על הזמן שבו הכסף שלנו נמצא אצל מישהו אחר. זה ממש כמו לשלם דמי שכירות, רק שכאן שוכרים כסף

ריבית היא פשוט "דמי השכירות" שאנחנו משלמים או מקבלים על כסף.

בואו נראה סרטון: [קישור לסרטון "מהי ריבית" ממד דופק פיננסי של בנק ישראל](#)

מה קובע את גובה הריבית? (שקפים 3+4)

הצגת סיטואציה (במליאה): "תארו לעצמכם שחבר מבקש להשאיל מכם את הסמארטפון החדש שלכם או את קונסולת ה-PlayStation למשך חודש שלם. האם תסכימו? מה אתם מפסידים בזמן הזה?"

איסוף תשובות: התלמידים יעלו נקודות כמו: "אני לא יכול לשחק", "אולי הוא יהרוס לי", "זה שלי ואני רוצה ליהנות מזה עכשיו".

החיבור לכסף: "בדיוק! כשאנחנו מוותרים על משהו שלנו עכשיו, אנחנו דורשים פיצוי. לכסף יש את אותו עיקרון. כשאני נותן למישהו את הכסף שלי היום, אני מפסיד את האפשרות להשתמש בו (לקנות בגדים, לטוס, לצאת), ויש גם סיכון שלא יחזירו לי. הפיצוי שאני מקבל על הזמן והסיכון הזה נקרא **ריבית**."

זה בדיוק מה שראינו בסרטון "מהי ריבית" באתר מד דופק פיננסי של בנק ישראל

תוכן השיעור: הפיכת המושג ממופשט למעשי (8 דקות)

שני צידי המטבע: שקף 5-6:

מציגים לתלמידים שני מצבים של תשלום או של קבלת ריבית

צד אחד של המטבע - הבנק כשוכר (חיסכון): כשאנחנו שמים כסף בפיקדון בבנק, אנחנו בעצם מלווים לבנק כסף. הבנק משתמש בו, ומשלם לנו "דמי שכירות" = **ריבית זכות** (הכסף שלנו גדל).

צד שני של המטבע: אנחנו כשוכרים (הלוואה/מינוס): כשאנחנו צריכים כסף עכשיו ואין לנו, אנחנו שוכרים כסף מהבנק. על השירות הזה אנחנו משלמים לו "דמי שכירות" = **ריבית חובה** (הכסף שאנחנו מחזירים גדול ממה שלקחנו).

איפה פוגשים את הריבית בחיינו? והאם אנחנו משלמים או מקבלים אותה (10 דקות) שקפים 14-8

משחק: "מי מרוויח ומי משלם?" התלמידים צריכים לענות עבור כל תרחיש – האם אנחנו משלמים ריבית או מרוויחים ריבית?

- **תרחיש 1:** "אבא קנה רכב חדש וחילק את התשלום ל-60 חודשים מול חברת המימון" (תשובה: משלמים ריבית: אנחנו לוקחים כסף עכשיו ומחזירים לאט).
- **תרחיש 2:** "קיבלת 2,000 ש"ח מתנת יום הולדת וסגרת אותם בתכנית חסכון בבנק לגיל 18. (תשובה: מרוויחים ריבית. הבנק "שוכר" מכם את הכסף).
- **תרחיש 3:** "אמא גיהצה כרטיס אשראי והחליטה לחלק ל-12 תשלומים דרך חברת האשראי" (תשובה: משלמים ריבית).
- **תרחיש 4: הדו"ח שנשכח במגירה:** המשפחה קיבלה דו"ח חניה של 100 ש"ח מהעירייה. הדו"ח נשאר על השולחן בפינת האוכל, כולם שכחו ממנו, ואחרי חצי שנה הגיע מכתב שדורש תשלום של 150 ש"ח. (התשובה: משלמים ריבית פיגורים. העירייה "קונסת" אתכם על הזמן שעבר מאז שהייתם אמורים לשלם. הריבית על חובות לרשויות ולמדינה היא לרוב גבוהה מאוד)
- **תרחיש 5: החשמל לא יחכה (חשבונות שוטפים):** ההורים היו עסוקים מאוד החודש ופספסו את התאריך האחרון לתשלום חשבון החשמל. בחשבון של החודש הבא, הופיעה שורה חדשה וקטנה למטה: "תוספת ריבית פיגורים" (תשובה: משלמים. גם חברת החשמל (או תאגיד המים או כל מוסד רשמי אחר) מתייחסת לכסף שלא שולם בזמן כאל הלוואה שלקחתם ממנה ללא רשות, וגובה על כך מחיר.
- **תרחיש 6: מס הכנסה ורשויות המדינה:** אחרי בדיקה של רואה חשבון, התברר שאבא שילם בשנה שעברה יותר מדי מס הכנסה. המדינה החזירה לו את הכסף לחשבון הבנק, אבל הסכום שנכנס היה גבוה יותר מהסכום המקורי שהוא שילם. (התשובה: מרוויחים. בדיוק כמו שהמדינה גובה ריבית על חובות, היא גם מחויבת לשלם ריבית זכות על כסף של אזרחים שהיה אצלה והיא מחזירה באיחור)

• **תרחיש 7: הכסף מתחת לבלטה** : חסכתם במשך שלוש שנים 2,000 ש"ח במזומן בתוך

קופה בחדר כדי לממן הוצאות בעתיד כמו קייטנה, נסיעה, בילוי עם חברים וכו'. הכסף שכב שם ולא זז. (התשובה: מפסידים. אמנם לא שילמתם ריבית, אבל הפסדתם את ההזדמנות להרוויח אותה. בזמן הזה, אם הכסף היה בפיקדון בבנק, הוא היה יכול לגדול מעצמו ולממן לכם עוד בילוי, מבלי שתעבדו קשה יותר.

דיון קצר על התוצאות: המטרה היא להראות לתלמידים שמי שחוסך – מקבל כסף על הזמן. מי שרוצה הכל עכשיו ולווח – משלם על הזמן.

ריבית פשוטה וריבית דריבית וההבדל ביניהם:

בואו נראה שני סרטונים

ריבית פשוטה – "העץ שנותן פרי": (שקף 16)

הריבית מחושבת כאחוז מהסכום של הקרן שהוא הסכום ההתחלתי וישנם שתי שיטות לחישוב ריבית פשוטה וריבית דריבית בחישוב הפשוט = מכפילים את הסכום באחוז הריבית לתקופה ומכפילים במספר התקופות המשתנים הם:

$$At = \text{הסכום המצטבר לאחר } t \text{ שנים}$$
$$K = \text{הקרן (הסכום ההתחלתי)}$$
$$r = \text{שיעור הריבית באחוזים}$$
$$t = \text{זמן (בדרך כלל נמדד בשנים)}$$

[ריבית פשוטה – מד דופק](#)

שקף 17

נניח ששמתם 1,000 שקלים בחיסכון. בריבית פשוטה, הכסף הזה הוא כמו עץ שנותן לכם כל שנה 10 תפוחים (שקלים). כל שנה תעברו ליד העץ, תקבלו **בדיוק 10 תפוחים**, והעץ נשאר באותו גודל. הריבית מחושבת תמיד **רק על הסכום המקורי** ששמתם בהתחלה.

ריבית דריבית (ריבית על ריבית) – "תופעת כדור השלג": (שקף 18)

[ריבית דריבית – מד דופק](#)

כאן הריבית עובדת אחרת. בשנה הראשונה העץ נתן 10 תפוחים, אבל במקום לאכול אותם, **שתלתם אותם באדמה והם הפכו לעצים חדשים**. בשנה הבאה, תקבלו תפוחים גם מהעץ המקורי, וגם מהעצים החדשים שצמחו! במילים של כסף: הכסף המקורי שלכם ייצר ריבית. בשנה שלאחר מכן, הבנק מחשב לכם ריבית **גם על הכסף המקורי וגם על הריבית שכבר צברתם**. הרווח מתחיל להרוויח בעצמו. לאט לאט, כמו כדור שלג שמתגלגל במורד ההר, הסכום הולך ותופח במהירות עצומה.

שקף 19-20:

בואו נראה דוגמא מספרית :

דנה קיבלה מתנה ביום הולדת על סך 3000 ₪ היא רצתה לחסוך את הסכום לתקופה של 4 שנים. והיא קיבלה 2 הצעות:

הצעה 1: ריבית שנתית של 5% בשיטת חישוב של ריבית פשוטה

הצעה 2: ריבית שנתית של 5% בשיטת חישוב של ריבית דריבית

באיזה משתי ההצעות היא תקבל לתכנית החיסכון בסוף התקופה ריבית שהיא יותר גבוהה ?
בואו נראה את החישוב.

שקף 20:

בריבית פשוטה כל שנה מחשבים את אחוז הריבית של 5% מסכום הקרן ההתחלתי שנשאר קבוע 3000. יוצא שבכל שנה היא תקבל על החיסכון שלה תוספת ריבית של 150 ש"ח. כך שבסוף התקופה יצטבר ברשותה 3000 שהם התוכנית המקורית ונוסיף עליהם ריבית בסך $4 \times 150 = 600$ ודנה תקבל 3600 ש"ח.

לעומת זאת ולפי ריבית דריבית, שנה ראשונה היא תקבל ריבית של 150 הסכום הזה הצטבר לסכום המקורי כך בשנה השנייה הריבית מחושבת על 3150 ולא על הסכום המקורי של 3000 ש"ח. וכן הלאה

מסקנה: אם החישוב נעשה בשיטת חישוב ריבית פשוטה יהיה לרשותה של דנה בתום 4 שנים 3600 ש"ח. לעומת זאת אם החישוב נעשה בשיטת ריבית דריבית הצטברו לזכותה של דנה בתכנית החיסכון 3323.27 שהוא סכום יותר גבוה. וזה מה שמאפיין ריבית דריבית.

ריבית דריבית בחוב: (שקף 21):

ריבית דריבית יכולה להיות הרסנית במקרה של חוב. כי החוב גדל ומתנפח עם הזמן. הזמן גורם לו לגדול אם משתמשים בשיטת חישוב של ריבית דריבית (ריבית מצטברת). להלן דוגמא לכך: נגיד כשיש משכנתא קטנה של 100,000 ₪ בריבית של 3%. בשנה הראשונה 3% שווים 3000. אז החוב בשנה השניה הוא לא 100000 אלא 103000 שקלים. אז בשנה השניה מחשבים % לא

מ- 100000 ₪ אלא מ- 103000 ₪. זזה מיצר ריבית חדשה יותר גבוה כי הסכום יותר גבוה והיא תהיה 3090 ₪. ואז החוב גדל ל- 106090 ₪. על סכום זה מחשבים את הריבית של 3%. היות והסכום יותר גדול הריבית של 3% ממנו תהיה יותר גבוה. הריבית קופצת ל- 3180

הזמן הוא השחקן המרכזי: ריבית דריבית ניזונת מזמן לטוב ולרע (שקף 22)

הריבית ניזונת מזמן לטוב ולרע. כשמסתכלים קדימה השאלה האם כדור הפיננסי הוא מנוע שמייצר עושר או שהוא צובר תאוצה בנמורד ההר.

מסיימים עם הציטוט המפורסם שמיוחס לאלברט איינשטיין (משפט חובה בכל שיעור פיננסי ראשון):

"ריבית דריבית היא הפלא השמיני בתבל. מי שמבין אותה - מרוויח אותה. מי שלא מבין אותה - משלם אותה."

החיבור המעשי: המסר לתלמידים הוא שריבית דריבית היא החברה הכי טובה שלהם כשהם חוסכים (כדור השלג פועל לטובתם והכסף שלהם מייצר עוד כסף בלי שיעבדו), אבל היא האויב הכי גדול שלהם כשהם במינוס או בהלוואה שחורגת מהתקציב (החוב תופח כמו כדור שלג וקשה מאוד לעצור אותו).

חלק ב' - מה קובע את הריבית? (10 דקות)

כדי שהתלמידים יבינו מה משפיע על סכום הריבית אנו מציגים להם תרחישים. על כל תרחיש נעשה דיון קצר ופותרים את האופציה לשלוש תשובות לכל תרחיש ואז מציגים את התשובה ואת ההסבר.

תרחיש 1: (שקף 25-26)

רועי ונדב, שני חברים טובים, החליטו לקנות את אותו קורקינט חשמלי בדיוק, שעולה 4,000 ש"ח. לשניהם אין את הכסף כרגע, ושניהם ביקשו הלוואה דרך האפליקציה של הבנק.

- רועי בחר להחזיר את ההלוואה תוך חצי שנה (6 חודשים).
- נדב רצה שההחזר החודשי שלו יהיה ממש נמוך כדי שלא ירגיש אותו, אז הוא פרס את ההלוואה ל-3 שנים (36 חודשים).

השאלה לכיתה: שניהם ישלמו ריבית, אבל מי ישלם יותר?

תשובה: נדב ישלם ריבית גבוהה הרבה יותר. סכום ההלוואה זהה (4,000 ש"ח), אבל הזמן שונה. ככל שהכסף נמצא אצל נדב יותר זמן, הבנק לוקח סיכון גדול יותר (אולי נדב יאבד את העבודה שלו בחופש? אולי הקורקינט ייהרס?). הבנק "קונס" את נדב על הזמן הזה בדמות ריבית גבוהה יותר. המסקנה: פריסה לתשלומים רבים מייקרת מאוד את המחיר הסופי.

לסיכום: ככל שאורך הזמן הריבית שנשלם תהיה יותר גבוה

תרחיש 2: (שקף 28-29)

עומר ואיתי שני אחים תאומים. שניהם בני 16, שניהם עובדים בדיוק באותה עבודה (מלצרות בבית קפה) ומרוויחים כל אחד בדיוק 2,500 ש"ח בחודש. שניהם נכנסים לאותו בנק ומבקשים הלוואה שניהם מתחייבים להחזיר את הכסף תוך שנה אחת בדיוק (הזמן זהה).

- עומר מבקש הלוואה של 2,000 ש"ח כדי לשדרג את כרטיס המסך במחשב שלו.
- איתי חולם בגדול, ומבקש הלוואה של 25,000 ש"ח כדי להקים אולפן הקלטות קטן השאלה לכיתה: הבנקאי מסתכל על הנתונים הזחים שלהם – אותו גיל, אותה משכורת, אותו זמן החזר. האם שניהם יקבלו את אותה הצעת ריבית?

התשובה היא ממש לא. עומר יקבל ריבית נמוכה יחסית, ואיתי יקבל ריבית אדירה (או שהבנק פשוט יראה לו את הדלת ויסרב). למה? בגלל גובה הסכום ביחס להכנסה.

- אצל עומר (סכום קטן): להחזיר 2,000 ש"ח בשנה אומר החזר של קצת פחות מ-200 ש"ח בחודש. מתוך משכורת של 2,500 ש"ח, זה "משקל נוצה". הבנק מבין שעומר יעמוד בזה בקלות, ולכן הסיכון קטן והריבית נמוכה.
- אצל איתי (סכום ענק): להחזיר 25,000 ש"ח בשנה אומר החזר חודשי של למעלה מ-2,000 ש"ח בחודש! איתי מרוויח רק 2,500. זה אומר שישאר לו רק כסף קטן לכל שאר הדברים, ואם תהיה לו הוצאה אחת קטנה לא צפויה – הוא יקרוס ולא יחזיר לבנק את הכסף. הסכום הזה הוא "משקולת כבדה" שמאיימת לחנוק אותו.

המסר והמסקנה: ככל שגובה הסכום שאתם מבקשים מתקרב לקצה גבול היכולת הכלכלית שלכם (ההכנסה שלכם), רמת החרדה של הבנק עולה. כדי להסכים לקחת את הסיכון הקיצוני הזה, הבנק "יקונס" אתכם בריבית חובה גבוהה מאוד. כסף קטן – סיכון קטן – ריבית נמוכה.

לסיכום: ככל שהסכום יותר גבוה הריבית תהיה יותר גבוה

תרחיש 3: (שקף 30-31)

שתי תלמידות, מאיה ושירה, מגיעות לבנק לבקש הלוואה של 3,000 ש"ח, שתיהן מבטיחות להחזיר את הכסף תוך **שנה בדיוק**.

- **מאיה** מבקשת את הכסף כדי לקנות מיקסר מקצועי וציוד הדפסה אכיל לפתיחת עסק קטן של עוגות מעוצבות. היא אומרת לבנקאי: "אם מאיזושהי סיבה לא אצליח להחזיר את הכסף, תוכלו לקחת את המיקסר והציוד ולמכור אותם".
- **שירה** מבקשת את הכסף כדי לטוס עם חברות לפסטיבל מוזיקה בקיץ בחו"ל. ברגע שהיא קונה את כרטיס הטיסה והמלון, הכסף נעלם.

השאלה: למי מהן מנהל הבנק יציע הלוואה בריבית זולה ומשתלמת יותר?

התשובה: (המורה מסביר) מאיה תקבל ריבית הרבה יותר זולה. הפעם **הסכום** זהה ו**הזמן** זהה, אבל **רמת הסיכון** שונה לגמרי. למאיה יש "ביטחונות" (נכס פיזי – המיקסר). לבנק יש תעודת ביטוח שאם מאיה לא תשלם, יש משהו שווה ערך שאפשר למכור. אצל שירה, הכסף "התאדה" על חוויה. אם לשירה לא יהיה כסף להחזיר, לבנק אין ממה לגבות אותו. לכן, על ההלוואה המסוכנת של שירה, הבנק ידרוש ריבית גבוהה הרבה יותר.

לסיכום: ככל שרמת הסיכון לגבי החזר ההלוואה גבוה יותר הריבית תהיה גבוהה יותר

תרחיש 4: (32-33)

להלן שתי עסקאות מוצעות:

- **עסקה א':** משפחת כהן לוקחת הלוואה ענקית של 100,000 ש"ח כדי לקנות רכב משפחתי חדש. הם יחזירו את הכסף במשך **5 שנים**. הרכב משועבד לבנק.
- **עסקה ב':** צעיר בן 22 נמצא במשיכת יתר (מינוס) של 5,000 ש"ח בחשבון העובר ושבו שלו, כי הוא בזבז מעבר למה שהרוויח. הוא לא לקח הלוואה מסודרת, פשוט השתמש בכסף שאין לו.

השאלה: על איזו עסקה שיעור הריבית (האחוז) יהיה קטלני וגבוה יותר? על 100,000 ש"ח או על ה-5,000 ש"ח?

התשובה: (מה המורה מסביר): למרות שהאינסטינקט אומר שהלוואה של 100,000 ש"ח היא הכי יקרה, שיעור הריבית על המינוס יהיה כפול ולפעמים משולש! למה? הבנק משקלל פה הכל: משפחת כהן אומנם לקחה **סכום** גדול **לזמן** ארוך, אבל יש להם **ביטחונות מעולים** (המכונית החדשה), והם עשו עסקה מסודרת. לעומת זאת, הצעיר שנמצא במינוס של 5,000 ש"ח מתנהל

בצורה לא מחושבת, אין לו שום ביטחונות, והוא מסוכן לבנק. ולכן, על המינוס הקטן שלו הוא ישלם אחוזי ריבית מטורפים.

לסיכום: מינוס זו ההלוואה הכי גרועה ויקרה שאפשר לקחת

שקף 34 :

נוסחאות לחישובי ריבית:

עכשיו נראה איך למעשה מחשבים את הריבית.

כדי לחשב ריבית צריכים שלושה נתונים :

K זה הקרן וזה בעצם הסכום ההתחלתי (סכום החוב, סכום ההלוואה, סכום החסכון ...)

r זה שיעור הריבית לתקופה (ריבית לשנה, ריבית לחודש, ריבית לרבעון, ריבית חצי שנתי ...)

t זה התקופות (כמה שנים אם הריבית שנתי, כמה חודשים אם הריבית חודשית, כמה רבעונים אם הריבית היא רבעונית וכו')

הנוסחה לחישוב ריבית פשוטה היא :

$$AT = K * (1 + r * t)$$

הנוסחה לחישוב ריבית דריבית היא:

$$AT = K * (1 + r)^t$$

תרגיל 1: (שקף 35)

נועה קיבלה הצעה מבנק אוצר התלמיד להלוואה של 600,000 ₪ בריבית חודשית של 1% לתקופה של 3 שנים...

נתון:

At (הסכום שתחזיר) – ?

$K = 600,000$ ש"ח

$r = 1\%$ חודשית $= 0.01$

36 – t חודשים

פתרון: סכום מצטבר לפי חישובי ריבית פשוטה

$$AT = K * (1 + r * t)$$

נציב בנוסחה:

$$AT = 600,000 * (1 + 0.01 * 36) = 816,000$$

שקף 36 - פתרון התרגיל בחישוב בשיטת ריבית דריבית:

$$AT = K * (1 + r)^t$$

$$AT = 600,000 * (1 + 0.01)^{36} = 858,461$$

השוואה בין שתי השיטות אפשר לראות שחישובי ריבית דריבית הסכום שיצטבר הוא יותר גבוה.

תרגיל 2: (שקף 37)

נעה לקחה הלוואה בסך של 1,000 ש"ח למשך 3 שנים, בריבית דריבית שנתית של 6%. כמה יהיה עליה להחזיר?

נתון:

At = הסכום המצטבר לאחר t שנים

$K = 1,000$ הקרן (הסכום ההתחלתי)

$r = 6\% = 0.06$ שנתית

$t = 3$ שנים

הפתרון לפי שיטת ריבית פשוטה:

$$AT = K * (1 + r * t)$$

$$AT = 1,000 * (1 + 0.06 * 3) = 1,180$$

שקף 38:

פתרון התרגיל לפי שיטת ריבית דריבית:

$$AT = K * (1 + r)^t$$

$$AT = 1,000 * (1 + 0.06)^3 = 1,191.02$$

השוואה בין שתי השיטות אפשר לראות שחישובי ריבית דריבית הסכום שיצטבר הוא יותר גבוה.

להלן דף עבודה לתרגול:

[תרגיל בחישובי ריבית פשוטה וריבית דריבית](#)

סיכום שיעור (4 דקות): (שקף 40)

תוציאו רגע את הסמארטפונים. אני רוצה שתיכנסו לווטסאפ, ותפתחו את הצ'אט שלכם עם עצמכם ואני רוצה שתכתבו עכשיו הודעה אחת קצרה ל "אני העתידי" שלכם – זה שהולך להוציא רישיון, לטוס לחו"ל עם חברים או לשכור דירה. תכתבו לו כלל אחד שלקחתם מהשיעור היום כדי שהוא לא ייצא פראייר. למשל: "מינוס זה הלוואה יקרה", או "אל תפתה לקרדיט", או "ריבית דריבית היא הקסם שלי". תכתבו, ותשלחו לעצמכם. שישאר שם.

והמורה מסיים/ת במשפט:

אחרי שכולם שלחו, אני סוגרת את השיעור בחיוך ואומרת: "בעולם שלנו יש בדיוק שני סוגים של אנשים: אלה שמבינים איך הריבית עובדת – ומרוויחים אותה. ואלה שלא מבינים איך היא עובדת ומשלמים אותה לאלה שכן מבינים. החל מהיום, כולכם נמצאים בצד שמבין.

שימו לב (שקף 41):

המטרה מהשקף הזה היא לקשר למעשה בין קבלת החלטות בנושא הריבית ולשין ==ם אצבע על שלושה דברים חשובים בהקשר זה אשר התלמידים פוגשים אותם בחיים והרוב של האוכלוסיה נופלת בהם.

מציגים לתלמידים שלושת המלכודות שיש להתרחק מהם ולהיזהר כשמדובר בנושא ריבית .
מציגים את המושגים. נותנים לתלמידים לגיד מה שהם יודעים על המושג, מה דעתם, ומה הקשר
בים המושג ונושא הריבית ואז מציגים להם את ההסבר.

משיכת יתר (מינוס): הלוואה אוטומטית יקרה

מוציאים יותר כסף ממה שקיים בחשבון. הלוואה אוטומטית שהבנק נותן ללא תיאום מראש, והיא
נחשבת להלוואה המסוכנת והיקרה ביותר, שעליה משלמים ריבית חובה גבוהה מאוד.

עסקת אשראי (קרדיט): חלוקת התשלום על קנייה למספר חודשים דרך חברת האשראי,
הכוללת תוספת ריבית.

המחיר הסופי שישולם יהיה גבוה יותר מהמחיר המקורי של המוצר

ריבית פיגורים: תוספת תשלום (מעין קנס) המוטלת כאשר מאחרים בתשלום חוב, קנס, או חשבון
שוטף (כמו חשמל או מים).

מידע נוסף להעשרה והרחבת הידע למורה

[סרטונים - משרד האוצר](#)

[עמותת פעמונים - ריבית](#)

[בנק ישראל - מידע לציבור ולצרכן](#)

[הסולידית - בלוג פיננסי](#)

[מושגי חובה](#)

[מבחן מסכם](#)

